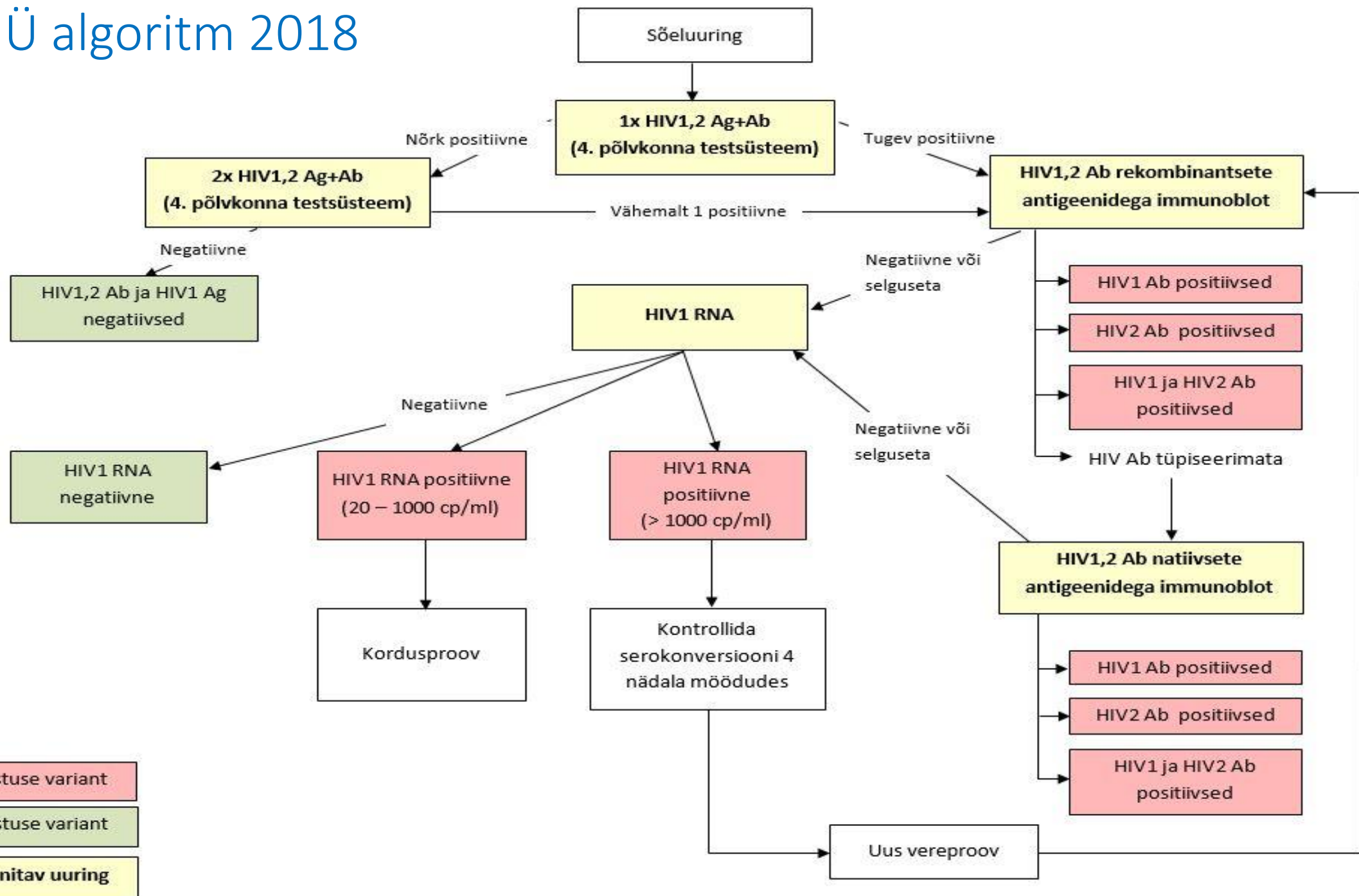

HIV algoritmi ülevaatus ELMÜ töörühma poolt

Kaja Vaagen
SA TÜK Ühendlabor

ELMÜ algoritm 2018

Terviseamet Algoritm 2024

Sõeluuring
positiivne/piiripealne/selgusetu

HIV1,2 Ag + Ab
2 erineva 4. põlvkonna testiga

Mõlemad tulemused
negatiivsed
HIV1,2 Ab ja HIV1 Ag
negatiivsed

HIV1 RNA

HIV1 RNA
negatiivne

HIV1 RNA
positiivne

Vajadusel
kordusproov

Kontrollida
serokonversiooni 4
nädala möödudes

Vähemalt 1
positiivne või
selgusetu

HIV1 Ab ja HIV2 Ab
rekombinantsete
antigeenidega immunoblot

HIV1 Ab positiivsed

HIV2 Ab positiivsed

HIV1 ja HIV2 Ab
positiivsed

Negatiivne või
selgusetu

Negatiivne või
selgusetu

HIV Ab tüpiseerimata

HIV1 Ab ja HIV2 Ab
natiivsete antigeenidega
immunoblot

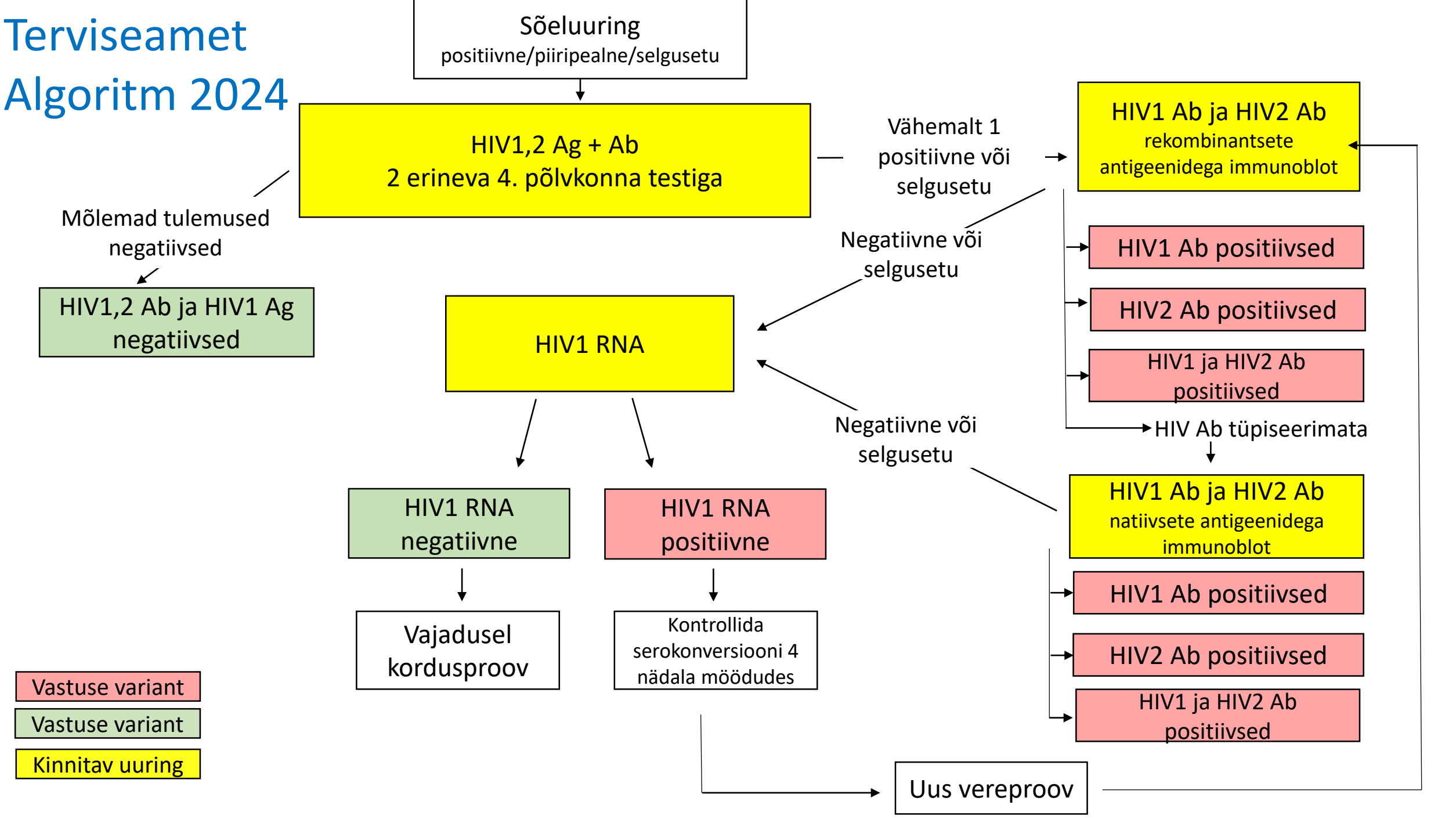
HIV1 Ab positiivsed

HIV2 Ab positiivsed

HIV1 ja HIV2 Ab
positiivsed

Uus vereproov

- Vastuse variant
- Vastuse variant
- Kinnitav uuring

Algoritmi ülevaatus

Töörühm:

- ✓ Monyca Sepp (IVKH)
- ✓ Marlen Timm (Terviseamet)
- ✓ Oksana Joamets (Terviseamet)
- ✓ Jekaterina Tabri (LTKH)
- ✓ Piret Kedars (ITK)
- ✓ Ruth Pulk (Pärnu Haigla)
- ✓ Diana Moor (PERH Verekeskus)
- ✓ Marge Kütt (PERH)
- ✓ Karel Tomberg (PERH)
- ✓ Anu Tamm (TÜK)
- ✓ Raili Randoja (TÜK)
- ✓ Kaja Vaagen (TÜK)

- Vaatasime üle WHO, CDC ja Euroopa HIV laboratoorse diagnostika algoritmid ning doonoriveredele kehtestatud nõuetest HIV analüüsimise osas
- Terviseamet on algoritmi osas konsulteerinud WHO-ga

Kas 4. põlvkonna testide kasutamine HIV tulemuse kinnitamisel on vajalik või võiks neist loobuda?

Algoritm 2024

Sõeluuring
positiivne/piiripealne/selgusetu **Positiivne**

HIV1,2 Ag + Ab
2 erineva 4. põlvkonna testiga

> 50 % kinnitub
negatiivseks

HIV1,2 Ab ja HIV1 Ag
negatiivsed

~~HIV1 RNA~~

HIV1 RNA
negatiivne

HIV1 RNA
positiivne

Vajadusel
kordusproov

Kontrollida
serokonversiooni 4
nädala möödudes

Vähemalt 1
vastus positiivne
või selgusetu

~~HIV1 ja HIV2 Ab
rekordantsete
antigeenidega immunoblot~~

Negatiivne
või selgusetu

HIV1 Ab positiivsed

HIV2 Ab positiivsed

HIV1 ja HIV2 Ab
positiivsed

Negatiivne
või selgusetu

HIV1 Ab ja HIV2 Ab
natiivsete antigeenidega
immunoblot

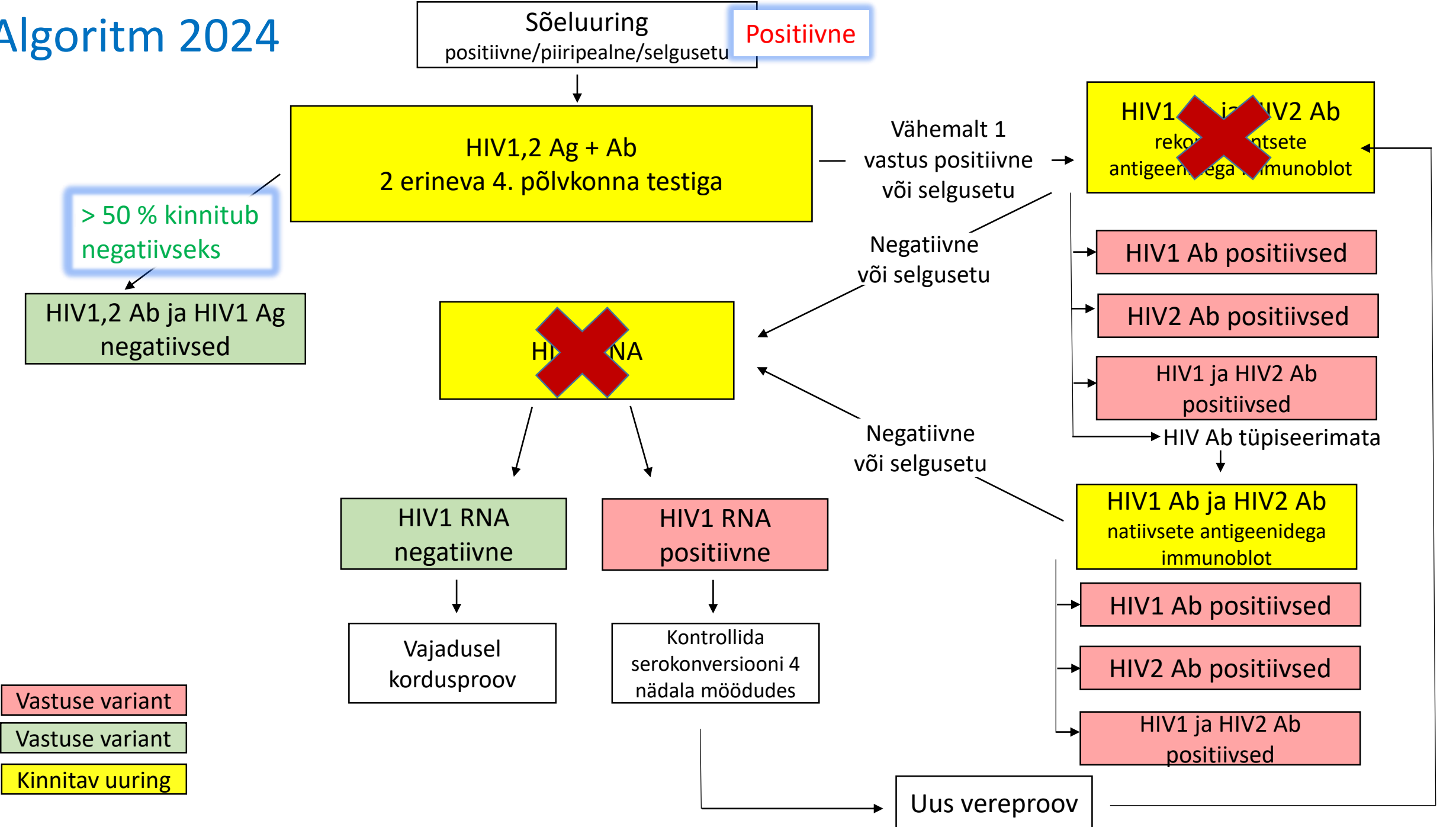
HIV1 Ab positiivsed

HIV2 Ab positiivsed

HIV1 ja HIV2 Ab
positiivsed

Uus vereproov

- Vastuse variant
- Vastuse variant
- Kinnitav uuring

Kas 4. põlvkonna testide kasutamine HIV tulemuse kinnitamisel on vajalik või võiks neist loobuda?

- 4. põlvkonna testi võimaldavad välistada ristreaktiivsusest tingitud valepositiivsed tulemused.
- 4. põlvkonna testide kasutamine on oluline ravi või profülaktikat saanud patsientide puhul, nende antikehade immunoblot-analüüsid ja/või HIV1 RNA võivad osutada negatiivseks.

4. põlvkonna testide kasutamine algoritmis on ratsionaalne ja vajalik.

Kas määrata HIV1 RNA kohe (paralleelselt 4. põlvkonna testiga) vältimaks viivitusest tulenevat RNA lagunemist ja valenegatiivseid tulemusi?

Algoritm 2024

Sõeluuring
positiivne/piiripealne/selgusetu **Positiivne**

HIV1,2 Ag + Ab
2 erineva 4. põlvkonna testiga **Positiivne**

Mõlemad tulemused
negatiivsed
HIV1,2 Ab ja HIV1 Ag
negatiivsed

Vähemalt 1
vastus positiivne
õi selgusetu

HIV1 Ab ja HIV2 Ab
rekombinantsete
antigeenidega immunoblot **Negatiivne**

Negatiivne või
selgusetu

HIV1 Ab positiivsed

HIV2 Ab positiivsed

HIV1 ja HIV2 Ab
positiivsed

HIV1 RNA
10-20 määramist aastas

Negatiivne
või selgusetu

HIV Ab tüpiseerimata

HIV1 RNA
negatiivne

HIV1 RNA
positiivne

HIV1 Ab ja HIV2 Ab
natiivsete antigeenidega
immunoblot

HIV1 Ab positiivsed

HIV2 Ab positiivsed

HIV1 ja HIV2 Ab
positiivsed

Vajadusel
kordusproov

Kontrollida
serokonversiooni 4
nädala möödudes

Uus vereproov

Vastuse variant

Vastuse variant

Kinnitav uuring

Kas määrata HIV1 RNA kohe (paralleelselt 4. põlvkonna testiga) vältimaks viivitusest tulenevat RNA lagunemist ja valenegatiivseid tulemusi?

- Järgida tootja andmeid proovimaterjali säilivuse kohta
- Vajadusel seerum/plasma enne Terviseametisse saatmist külmutada.
- Võimalusel saata proovimaterjal Terviseametisse **kahe eraldi viaalis** – üks viaal jääb külmutatult RNA määramist ootama.

RNA kohene tegemine kõigile kinnitamisele saabunud proovidele pole vajalik ja see teeks kinnitamise protseduuri mõttetult kulukaks.

Kas on vaja kasutada HIV2 RNA analüüsi HIV tulemuste kinnitamisel?

- CDC andmetel 99,94% kinnitatud HIV juhtudest on tegemist HIV1-ga
- Doonorvered testitakse HIV1,2 RNA meetodiga + 4. põlvkonna testiga. Oht HIV1 või HIV2 suhtes positiivse veretoote ülekandmiseks on minimeeritud.

Algoritm 2024

Sõeluuring
positiivne/piiripealne/selgusetu

Tugevalt positiivne

HIV1 IgG
HIV2 IgG

HIV1,2 Ag + Ab
2 erineva 4. põlvkonna testiga

HIV1 IgM+IgG
HIV2 IgM + IgG

Vähemalt 1
vastus positiivne
või selgusetu

Tugevalt positiivne

HIV1 Ab ja HIV2 Ab
rekombinantsete
antigeenidega immunoblot

Negatiivne

Mõlemad tulemused
negatiivsed

HIV1,2 Ab ja HIV1 Ag
negatiivsed

HIV1 RNA
Negatiivne

Negatiivne või
selgusetu

HIV1 Ab positiivsed

HIV2 Ab positiivsed

HIV1 ja HIV2 Ab
positiivsed

Negatiivne
või selgusetu

HIV Ab tüpiseerimata

HIV1 RNA
negatiivne

HIV1 RNA
positiivne

HIV1 Ab ja HIV2 Ab
natiivsete antigeenidega
immunoblot

HIV1 Ab positiivsed

HIV2 Ab positiivsed

HIV1 ja HIV2 Ab
positiivsed

Vajadusel
kordusproov

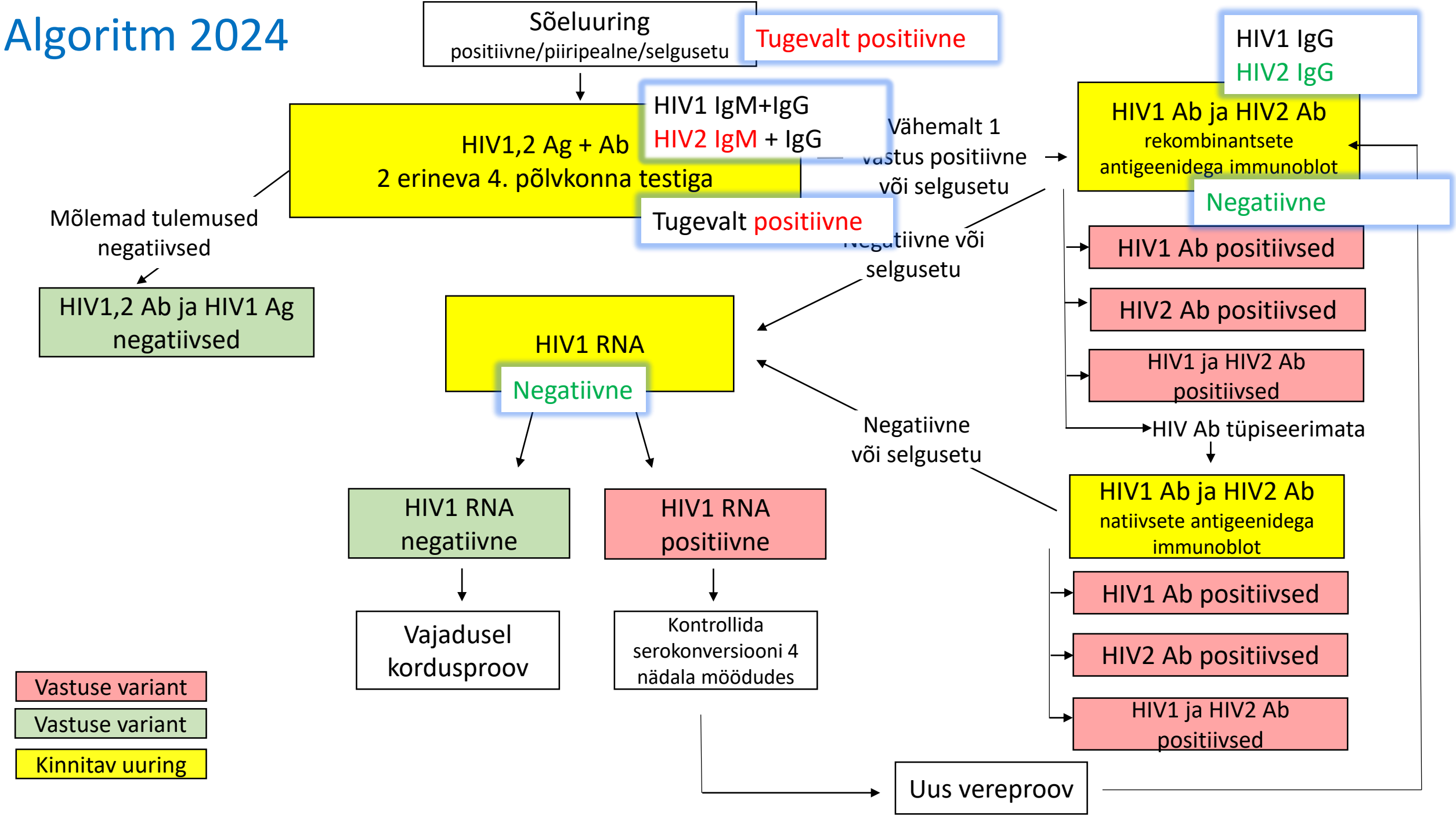
Kontrollida
serokonversiooni 4
nädala möödudes

Uus vereproov

Vastuse variant

Vastuse variant

Kinnitav uuring

Kas on vaja kasutada HIV2 RNA analüüsi HIV tulemuste kinnitamisel?

- Patsientide puhul, kui jääb kahtlus HIV2 esinemisele, annab referentlabor koos analüüsitulemustega kaasa kirjaliku soovitusel, et HIV2 välistamiseks on vajalik võtta kordusproov mõne aja möödudes.

Rutiinselt HIV2 RNA määramine pole hetkel vajalik.

Kokkuvõte

- HIV algoritm on sellisel kujul sobiv positiivsete tulemuste kinnitamiseks.
- Saata uuendatud algoritm kinnitamiseks ELMÜ juhatusesele.